

Позже модерн проник в сферу промышленных (цеха заводов, водонапорные башни) и транспортных сооружений (вокзалы, мосты).

В целом модерн сыграл важную роль в развитии профессионального мастерства архитекторов Украины. Он способствовал поиску новых форм и приемов. Другие творческие направления, развиваясь параллельно с модерном, испытали на себе его сильное воздействие.

В силу всего выше изложенного можно отметить, что развитие модерна на Украине отличалось изяществом и активным применением растительных форм; для харьковской школы модерна характерно было влияние северного модерна и более чем в других регионах прослеживались индивидуальные черты каждого из мастеров (архитекторы Л. М. Гинзбург, В. Н. Покровский, А. И. Ржепишевский). Модерн Харькова развивался под прямым воздействием европейских течений этого стиля, таких, как ар-нуво, сецессион, либерти, но при этом были сохранены национальные веяния в архитектурных сооружениях той эпохи и природные мотивы данного региона.

Коротун І. В., д-р арх., доц.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНІ ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО В УКРАЇНІ

Питання реорганізації системи управління культурною спадщиною неодноразово ставилося на засідання НКУ ІКОМОС, наукових конференціях, семінарах, засіданнях «круглого столу», зокрема лише у 2016 році бюро ІКОМОС ініціювало проведення двох міжнародних науково-практичних семінарів (Львів, Чернівці), присвячених досвіду та перспективам управління об'єктами всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та їх буферними зонами.

Фактичне самофінансування установ, які виконують проекти реставрації і спорідненого спрямування, робить неможливим виконання фундаментальних досліджень і методологічних розробок для створення відповідної наукової бази спрямування керунку і організації сучасної діяльності в сфері охорони культурної спадщини.

На територіях буферних зон об'єктів, що включені до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО допускається тільки реставрація і реабілітація пам'яток та реконструкція інших будівель і споруд без суттєвого збільшення їх висотних параметрів, а також компенсаційне будівництво замість знесених малоцінних та дисгармонійних будівель.

Гранично допустима висота та інші параметри об'єкта будівництва визначаються на підставі історико-містобудівних обґрунтувань, містобудівних умов та обмежень, що встановлюються в плані зонування центральної частини.

Реконструкція будівель і споруд та нове будівництво в охоронній (буферній) зоні можливе лише на основі погоджених з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини проектів за наявності історико-містобудівних обґрунтувань. Про всі архітектурні перетворення, заплановані в охоронній (буферній) зоні, необхідно завчасно інформувати Центр всесвітньої спадщини (м. Париж) через Національну комісію у справах ЮНЕСКО. Необхідність завчасного інформування Центру всесвітньої спадщини (м. Париж) визначає центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини залежно від ступеня впливу об'єктів будівництва на традиційний характер середовища.

У місцях традиційної забудови, відповідно до ДБН Б.2.2-2-2008 можливе зведення окремих нових будівель та реконструкція існуючих, які не порушують цінних природних, історичних та пейзажних якостей ландшафту, що охороняється.

Міжнародною практикою здійснення містобудівної діяльності на означених особо цінних територіях (буферні зони і зони сприйняття) заборонено будівництво будинків підвищеної поверховості, а також висотних будинків.

Виявлено, що обмеження містобудівної діяльності в межах буферних зон, як це передбачено функціональними вимогами з огляду на потреби збереження як самого об'єкту всесвітньої спадщини, так і традиційного характеру середовища, у відповідності із міжнародними вимогами та запиту на містобудівне використання територій, у відповідності із генеральними планами розвитку міст не завжди узгоджуються між собою, тобто у процесі містобудівної діяльності створюється проблемна ситуація взаємовиключних задач. У практиці організації містобудівної діяльності це виявляється у не послідовності управлінських дій, коли прийняті рішення переглядаються, або відміняються під тиском громадськості. Як наслідок спостерігається виникнення джерела конфліктів і соціальної напруги у суспільстві на рівнях адміністрація – мешканці, інвестори – громада, а також у межах самого адміністративного апарата, а також виникнення тривалих судових процесів, пов'язаних з порушеннями архітектурно-містобудівної діяльності і самовільним будівництвом.